

Звіт
за результатами онлайн-опитування «ОПП очима студентів»
здобувачів вищої освіти, що навчаються за
освітньою програмою
«Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
СумДПУ імені А.С. Макаренка

Термін проведення: з 25 листопада по 10 грудня 2025 року, відповідно до календаря моніторингових заходів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка на 2025-2026 н.р.

Мета анкетування: з'ясування думки здобувачів стосовно їхньої обізнаності щодо наповнення освітньо-професійних програм (ОПП), за якими вони навчаються, відповідності очікуванням цієї групи стейкхолдерів, рівня задоволеності теоретичною і практичною частинами підготовки та виявлення шляхів покращення наповнення ОПП.

Форма проведення: анонімне анкетування з використанням Google-форм. Кожна анкета містила 9 запитань закритої форми та 3 питання відкритої форми. Зміст анкет затверджено наказом №193 СумДПУ імені А.С. Макаренка від 15.05.2023 року.

Кількість респондентів, що взяли участь в анкетуванні – 16 осіб, що складає 100% від загальної кількості здобувачів за ОПП.

Результати опитування показали, що усі опитані здобувачі, які навчаються за ОПП «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)», обізнані з її змістом.

На запитання про достатність переліку дисциплін в ОПП, для успішної роботи за спеціальністю 100% респондентів відповіли, що так, достатньо.

При з'ясуванні рівня збігів очікування від програми та її реальним наповненням 81,3% респондентів зазначили, що зміст освітньої програми повністю відповідає їхнім очікуванням, а для 18,8% опитуваних – частково.

81,3% респондентів вважають, що всі освітні компоненти, які вивчаються, є необхідними для успішної професійної діяльності.

На питання про достатність теоретичної підготовки, передбаченою освітньо-професійною програмою, для формування фахових компетентностей, усі опитані відповіли ствердно.

Наступне питання анкети мало схожий зміст з попереднім, але стосувалося вже практичної підготовки, передбаченої освітньою програмою. Так 87,5% опитаних задоволені кількістю годин, відведених на практичну підготовку.

93,8% опитаних магістрів вважають, що методи навчання, які використовуються при реалізації ОПП (частково-пошуковий, дослідницький, практичні (виконання практичних завдань, лабораторних робіт), інтерактивні (тренінги, круглі столи, дискусії, тощо)), є доцільними та сприяють формуванню як загальних, так і професійних компетентностей.

Під час реалізації освітньої програми на думку респондентів формуються наступні soft skills (рейтингово за спаданням популярності відповідей):

- адаптивність (87,5%);
- системне та критичне мислення (81,3%);
- тайм менеджмент, вміння дотримуватися дедлайнів (81,3%);
- креативність (75%);
- розуміння культурних особливостей, невербальної комунікації та вміння будувати діалог (75%).

Наступні питання анкети були відкритої форми і мали на меті з'ясувати думку опитаних стосовно обов'язкових компонент освітньо-професійної програми, а також побажань щодо удосконалення програми.

На питання про дисципліни, які потрібно вилучити з ОПП, 62,5% опитаних вважають, що змін не потрібно. Серед обов'язкових компонент, які найчастіше згадувалися серед тих які слід вилучити з програми були:

- діалектологія,
- інформатика,
- філософія.

Студенти наступним чином пояснюють свою позицію: на мою думку, питання вилучення окремих навчальних дисциплін постає тоді, коли теоретичні знання не знаходять реального застосування в професійній діяльності або не формують умінь, необхідних у повсякденних ситуаціях. Саме так часто сприймається, наприклад, курс «Філософія»: попри його світоглядну цінність, він подається у відриві від практики, у вигляді абстрактних теорій і вчень, які студент не може пов'язати з конкретними педагогічними чи життєвими ситуаціями. Як наслідок — дисципліна перетворюється на набір понять, що не впливають на професійну компетентність і не формують навичок прийняття рішень, критичного мислення чи комунікації, хоча потенційно могла б це робити за іншої організації змісту.

На питання про дисципліни, які потрібно включити до освітньо-професійної програми, 43,7% вважають, що перелік наявних освітніх компонент разом з обраними вибірковими є достатнім. Серед дисциплін, які найчастіше містилися в побажаннях студентів як додаток до ОПП, можна виокремити такі:

- повноцінний курс мовознавства,
- медична підготовка,
- психологія,
- освітній менеджмент,
- переклад наукових текстів,
- цифрові технології у лінгвістичних дослідженнях,
- комп'ютерна лінгвістика,
- документознавство,
- дисципліни, спрямовані на розвиток комунікативних навичок учителя, сучасні методики викладання та практичні тренінги з організації уроку,
- доцільним доповненням виглядають також предмети, зосереджені на психологічній компетентності: уміння регулювати власний емоційний стан, працювати з мотивацією учнів, вирішувати конфлікти та підтримувати безпечну атмосферу в групі. Такі знання безпосередньо впливають на якість навчання і допомагають молодим фахівцям адаптуватися до складних ситуацій у школі,
- передусім корисними були б курси, пов'язані з цифровою грамотністю та сучасними освітніми технологіями. Вони допомагають опановувати інструменти, які стають базовими в освітньому середовищі й дозволяють працювати ефективніше. Не менш важливою є дисципліна, що формує навички створення навчального контенту — від підготовки матеріалів до ведення онлайн-уроків і використання інтерактивних платформ,
- дисципліни, які дають прикладні навички, безпосередньо потрібні в професії та повсякденних ситуаціях. Насамперед це предмети, спрямовані на роботу з інформацією, комунікацію та психологічну стійкість — тобто те, що студент реально застосує після завершення навчання.

На прохання висловити пропозиції щодо покращення освітньо-професійної програми 56,2% респондентів відповіли, що все добре і пропозицій немає. Решта опитаних студентів запропонували такі зміни:

- хотілося б, щоб під час навчання викладачі поєднували теорію з реальними прикладами, практичними ситуаціями та живими демонстраціями, а не обмежувалися лише сухими тезами на слайдах. Це зробило б матеріал зрозумілішим і дозволило б побачити, як саме знання працюють у професійній діяльності. Адже від студентів вимагають творчих, інтерактивних і якісно оформлених робіт, тож природно очікувати, що й подача інформації буде сучасною, наочною та різноманітною. Було б корисно впроваджувати більше практичних занять, мікровикладання, роботу з кейсами, інтерактивні завдання, а також такі формати, як майстер-класи чи моделювання складних педагогічних ситуацій. Це зробило б

освітню програму динамічною, ближчою до реальності та значно ефективнішою для підготовки майбутніх фахівців,

- більше педагогічної практики,
- оновлювати та підлаштовувати завдання та їх обсяг під теперішні умови навчання,
- більше онлайн заходів,
- варто збільшити шкільну й позашкільну практику, додати інтегрований курс із контрастивної граматики української та англійської, посилити цифрові й міжкультурні компетентності відповідно до рамки Нова українська школа та рівнів CEFR.,
- надавати широкий перелік дисциплін для вибору,
- розширити вибіркові курси для індивідуальної траєкторії навчання,
- активніше використовувати сучасні технології й інтерактивні методи,
- покращити зворотний зв'язок між викладачами та студентами.

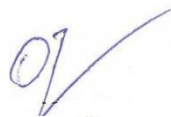
З урахуванням даних анкетування пропонується наступне:

1. Керівникам структурних підрозділів університету, завідувачам кафедр, гарантам та групам розробників освітніх програм ознайомитись з результатами даного опитування та врахувати їх при перегляді та оновленні програм.

2. ЦЗЯВО щорічно досліджувати думку здобувачів освіти про наповнення та реалізацію освітніх програм, за якими вони навчаються.

3. Студентському самоврядуванню провести консультативні зустрічі зі здобувачами вищої освіти з метою активізації їх участі в опитуваннях.

Начальник ЦЗЯВО

Оксана Одінцова

Фахівець ЦЗЯВО

Олена Мичкіна